

Sygn. akt I NSW 3775/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego J.G. przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i

2) Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu

UZASADNIENIE

J.G., na podstawie art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.) wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP, zarzucając:

- dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom określonego w art. 248 pkt 1 k.k. przez nieustalonych sprawców w nieustalonym czasie i miejscu, polegającego na sporządzeniu listy kandydujących z wpisaniem nieuprawnionych osób jako kandydatów, a to: w przypadku głosowania w dniu 28 czerwca 2020 r. wpisaniu nieuprawnionego: A.S.D., S.F.H., K.B., W.M.K-K., R.B., S.J.Ż., M.J.,

P.J.T., W.W.W., M.M.P.; w przypadku głosowania w dniu 12 lipca 2020 r. wpisaniu nieuprawnionego A.S.D.;

- naruszenie art. 287 k.wyb. poprzez przeprowadzenie wyborów Prezydenta RP w sposób nierówny, co do równych szans korzystania przez obywateli z biernego prawa wyborczego poprzez nieuzasadnione uprzywilejowanie komitetów wyborczych w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w których nie odbyło się głosowanie lub Sąd Najwyższy podjął uchwałę stwierdzającą nieważność wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i umożliwienie rejestrowania tych komitetów w trybie zawiadomienia, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. poz. 979, dalej: u.wyb.2020), oraz w zwyczajnym trybie przewidzianym w k.wyb. ; oraz nieuzasadnionego uprzywilejowania kandydatów A.S.D., S.F.H., K.B., W.M.K-K., R.B., S.J.Ż., M.J., P.J.T., W.W.W., M.M.P. i umożliwienie im rejestracji w trybie art. 14 ust. 5 u.wyb.2020. w stosunku do pozostałych kandydatów.

Na poparcie podniesionych zarzutów, wnoszący protest zwrócił się o przeprowadzenie postępowania dowodowego z dokumentów w przedmiocie zawiadomienia o uczestnictwie ww. kandydatów, utworzeniu komitetów wyborczych oraz zgłoszenia ww. kandydatów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. W myśl art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.), przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania,

ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów (pkt 2). Zgodnie natomiast z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Sąd Najwyższy uznał za niedopuszczalne zarzuty dotyczące listy kandydatów oraz utworzenia komitetów wyborczych, bowiem nie mogą one stanowić podstawy protestu wyborczego. Kwestie zgłaszania kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zostały uregulowane w Rozdziale 2 Działu V kodeksu wyborczego, włącznie z procedurą weryfikacji prawidłowości przebiegu rejestracji kandydatów oraz komitetów wyborczych. Przedmiotem protestu wyborczego nie mogą być zdarzenia związane z organizacją i przeprowadzeniem wyborów, które mogą zostać poddane kontroli sądowej na innym etapie, a co znajduje potwierdzenie w art. 322 § 2 k.wyb., zgodnie z którym Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której w kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej. Przyznane wyborcy prawo zgłoszenia protestu może się zatem odnosić jedynie do tych elementów procedury wyborczej, które dotyczą samego wyboru Prezydenta RP. Tak wyznaczone granice protestu wynikają wprost z faktycznych możliwości kontroli przez obywateli przebiegu wyboru Prezydenta oraz realizacji czynnego prawa wyborczego. Jego podstawy nie mogą być zatem interpretowane w taki sposób, aby zamiast konstytucyjnej gwarancji dotyczącej realizowania jednego z praw obywatelskich, protest stał się w praktyce uniwersalnym środkiem prawnym do weryfikacji wszelkich działań dotyczących wyborów, podejmowanych przez upoważnione do tego organy władzy publicznej.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 2 k.wyb, w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, orzekł jak w sentencji postanowienia.